

Sambo?

INFORMATION FRÅN DIN JURIST

Att flytta ihop med sin partner är ett stort steg. Främst som ett bevis på att förhållandet är seriöst. Men att bli sambo har också juridiska följder, vilket kanske inte är det första man tänker på. Din Jurist har färdiga lösningar för att skydda mot de problem som kan uppstå – problem som man kanske inte gärna vill tänka på själv.

Juridiken kring samboförhållanden handlar enkelt uttryckt om två situationer: Bodelning och arv, alltså om man separerar eller om den ena parten avlider. Här berättar vi om hur juridiken ser ut, vilka problem detta kan innebära och vilka behov av utökat skydd man kan tänkas ha som sambo. Sambolagen gäller för både homo- och heterosexuella par.

För information om våra tjänster och priser kontakta oss eller se hemsida.

Din Jurist Stockholm AB
Box 45129, 104 30 Stockholm

Besöksadress
Västmannagatan 64, ☎ Odenplan

Tel: 08-6909780
Fax: 08-6909789
E-post: info@dinjurist.se
Internet: www.dinjurist.se

Information och råd är generella och i vissa delar förenklade och förutsätter att inga juridiska dokument finns. För exakta råd om just din situation kontakta gärna oss.

SAMBOR: ARV OCH TESTAMENTE

ER SITUATION

– Sambor utan barn

Skriv ett inbördes testamente så ärver den efterlevande allt och slipper att lösa ut föräldrar eller syskon ur det gemensamma boet.

– Sambor med barn från tidigare förhållande

Skriv testamente och begränsa barns arv till laglotten, vilket gör det enklare och billigare för den efterlevande att lösa ut barnets arv. Teckna gärna också livförsäkringar på varandra så får den efterlevande kontant ersättning som kan användas för att lösa ut arvingar.

– Sambor med endast gemensamma barn

Det enklaste sättet att skapa juridisk trygghet är att gifta sig. Men vill man inte det bör man skriva testamente så att barnen får vänta på sitt arv utom laglott till dess båda föräldrarna är avlidna. Eftersom barnet ändå ska ha sin laglott kan det vara klokt att teckna livförsäkringar på varandra så får den efterlevande kontant ersättning att lösa barnet ur så att han eller hon till exempel inte blir delägare i bostaden.

DIN JURIST REKOMMENDERAR:

✓ Inbördes testamente

För i stort sett alla sambosituationer är upprättande av inbördes testamente att rekommendera. Det är en enkel åtgärd med stor betydelse om det värsta skulle inträffa. Ett testamente är enkelt att ändra, ersätta eller riva om situationen skulle förändras på något sätt.

För priser kontakta oss eller se hemsida.

Vad säger lagen?

Om en sambo dör är den efterlevande dåligt skyddad av lagen. Barn, föräldrar och syskon har laglig arvsrätt – men inte en efterlevande sambo. Och arvet efter den som dött kan i praktiken handla om hälften av den gemensamma bostaden, men också en stor del av de tillgångar och det bohag som man i praktiken betraktar som gemensamma i ett förhållande.

Tänkbara problem

Finns inte barn eller testamente ärver den avlidnes föräldrar eller syskon. Arvingar har dessutom rätt att få ut sitt arv på en gång, något som kan kräva mycket pengar om man tvingas lösa ut föräldrar, syskon eller barn ur till exempel bostaden. Kan man inte ordna fram pengar motsvarande arvet, är en försäljning och flytt kanske oundvikligt för att arvingarna skall få sin del.

Även om man levt tillsammans länge, har barn och är som vilken annan familj som helst kan problem uppstå. Barnen har till exempel alltid rätt till sin laglott – och finns inget inbördes testamente ärver barnen den avlidnes del av både bostad och tillgångar.

Som efterlevande kan man alltså hamna i situationen att man tvingas lösa ut sin partners syskon eller föräldrar ur halva den gemensamma bostaden – om man klarar av det rent ekonomiskt. Eller man kan, om den som dött hade barn från tidigare förhållanden, ställas inför situationen att barnets kvarvarande förälder (den avlidnes före detta) skall ta aktiv del i alla beslut som rör barnets del av bostad och arvet. Och även om man bara har gemensamma barn måste alla större ekonomiska beslut, sådant som berör barnens arv, godkännas av Överförmyndaren – något som kan ta både tid och vara krångligt.

SAMBOR: BODELNING OCH SAMBOAVTAL

ER SITUATION

– *Sambo som äger mer än hälften av bostaden eller står på ett hyreskontrakt*

Om man inte vill att det ska ske någon delning av den gemensamma bostaden vid en bodelning så kan man skriva ett samboavtal. Det har ungefär samma verkan som ett äktenskapsförord för gifta. Har man ett samboavtal blir det ingen delning utan var och en behåller helt enkelt sin andel av bostaden.

– *Sambo som gjort en större kontantinsats i bostaden*

Man kan lösa problemet med olika kontantinsats på två sätt: Antingen så äger man olika andelar av bostadsrätten eller så upprättar man ett skuldebrev som innebär att den ena sambon är skyldig den andra parten halva dennes kontantinsats. Kommer man överens om att äga olika stora andelar måste man också ha ett samboavtal så att bostaden inte delas lika trots skillnader i ägandet.

DIN JURIST REKOMMENDERAR:

- ✓ Samboavtal
- ✓ Skuldebrev

Om man äger olika andelar av en bostad, eller om bostaden är den enas hyresrätt, är ett samboavtal att rekommendera om man vill vara säker på att bostaden inte delas vid en separation. Om den ena sambon gjort en större kontantinsats så bör man uppräta ett skuldebrev mellan samborna eller formellt äga olika andelar i bostadsrätten.

Ett samboavtal eller ett skuldebrev kan verka formellt men är ett enkelt sätt att på förhand säkerställa att det man är överens om verkligen gäller.

För priser kontakta oss eller se hemsida.

Vad säger lagen?

Om man flyttat in i den gemensamma bostaden tillsammans har båda lika mycket rätt till bostaden vid en separation. Det betyder att varje sambo ska ha halva värdet av bostadsrätt eller villa. Om man har en hyresrätt så tillfaller bostaden den sambo som behöver den bäst. Det spelar alltså ingen roll att den ena äger hela bostaden eller att bara en står på hyreskontraktet, båda har i grunden samma rätt till den.

Om man däremot inte flyttat in i en bostad tillsammans, utan att den ena hade bostaden innan man blev sambo sker ingen delning. Den som äger bostaden eller står på hyreskontraktet får behålla bostaden. Det finns också undantag från delningsregeln, till exempel om förhållandet varit kort.

Tänkbara problem

Om man äger en bostad tillsammans så innebär lagen egentligen ingenting: Man äger ju redan hälften och har naturligtvis rätt till detta. Men om den ena sambon står som ensam ägare innebär sambolagen att båda har lika stor rätt till bostaden och den som vill ha den kvar får lösa ut den som flyttar. Hur mycket ska man då betala? Värdet man räknar med för villor och bostadsrätter är i princip marknadsvärdet. Ibland kan det därför bli omöjligt att lösa ut den före detta sambon och man tvingas sälja bostaden och dela på pengarna.

Om man äger en bostad tillsammans men där den ena har gjort en större kontantinsats så innebär sambolagens huvudregel att den som gjort denna kontantinsats inte får den tillbaka. Vardera sambon har rätt till hälften av bostaden, helt utan hänsyn till kontantinsatsen.